

และต่างประเทศ และขอแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการเครื่องสำอางสมุนไพร

- 1) เป็นบริษัทเอกชนที่ประกอบธุรกิจ ผลิตและจำหน่ายเครื่องสำอาง ก่อตั้งเมื่อปี 2548 มีสำนักงานใหญ่ และโรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดตราด และมีสาขาอยู่กรุงเทพฯ 2 แห่ง
- 2) โรงงานและผลิตภัณฑ์ ได้รับมาตรฐาน GMP ISO9001:2008 และ Thailand Trust Mark
- 3) ผลิตภัณฑ์ของบริษัท แบ่งออกได้เป็น ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว (SKIN CARE) ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม(HAIR CARE) ผลิตภัณฑ์ชำระล้าง(TOILETRIES) และผลิตภัณฑ์ตกแต่งสี(COLOR COSMETICS)
- 4) บริษัทได้ใช้กลยุทธ์ MULTI-BRAND เพื่อนำเสนอสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม โดยแบ่งตามช่วงอายุของลูกค้า
- 5) บริษัทใช้กลยุทธ์ MULTI-CHANNEL ในการจำหน่ายสินค้าในหลากหลายช่องทาง ได้แก่ ช่องทางค้าปลีกสมัยใหม่ เช่นร้าน 7-eleven, Tesco lotus, Tops supermarket, CJ express เป็นต้น และผ่านช่องทางค้าปลีกดั้งเดิม อาทิเช่น ร้านบิวตี้ ร้านเสริมสวย เป็นต้น
- 6) มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ออกไปมากกว่า 10 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา พม่า ลาว ปากีสถาน บังคลาเทศ สิงคโปร์ ไต้หวัน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย
- 7) ปัจจุบันการประกอบธุรกิจ Formulate เครื่องสำอางสมุนไพรไทยนั้นแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ Greenwashing (ฟอกเขียว) และ Certification (ได้รับการรับรองถูกต้อง) ซึ่งธุรกิจที่ดำเนินการแบบฟอกเขียวนั้นจะถือโอกาสทางการตลาดที่ผู้บริโภคในปัจจุบันให้ความสนใจในสินค้าสีเขียวเพิ่มมากขึ้น โดยไม่ได้ทำกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐานหรือควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบให้มีความคงที่หรือทำให้ให้สินค้านั้นเขียวจริงๆ ซึ่งทำให้ภาพรวมของเครื่องสำอางสมุนไพรไทยถูกลดความน่าเชื่อถือลง
- 8) โอกาสของเครื่องสำอางสมุนไพรในตลาดทั้งในและต่างประเทศนั้น ยังมีโอกาสเติบโตอีกมาก เนื่องจากสมุนไพรไทยนั้นมีความหลากหลายและสรรพคุณที่เป็นประโยชน์มากมาย รวมถึงได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ แต่ต้องดำเนินการอยู่บนมาตรฐานและการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบให้มีความคงเพื่อทำให้สรรพคุณและการออกฤทธิ์มีความคงที่
- 9) ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายเครื่องสำอางสมุนไพรไทย โดยเฉพาะ SMEs ควรจะขอรับการสนับสนุนบริการด้านต่างๆจากภาครัฐ อาทิ ด้านการวิจัยและพัฒนาจาก สวทช. ด้านการรับรองมาตรฐาน จาก ออย. หรือการเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ จาก TCELS เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ธุรกิจ และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืน

2. แนะนำมูลนิธิอภัยภูเบศร และโอกาสของเครื่องสำอางที่มีส่วนประกอบของสมุนไพรไทย สำหรับตลาดในและต่างประเทศ
  - 1) มูลนิธิอภัยภูเบศรเป็นนิติบุคคล ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้แนวคิด “ภูมิปัญญาเพื่อสร้างสุขภาพ” มีบทบาทหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ และทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสมุนไพรไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยได้ร่วมทำงานและเรียนรู้จากภูมิปัญญาที่หลากหลายของชาวบ้านในพื้นที่ต่างๆในประเทศไทย
  - 2) ยาตัวแรกที่ผลิตขึ้นในปี 2529 คือ ยาพญาหอ มีฤทธิ์บรรเทาอาการของโรคเรื้อรัง ภูมิแพ้
  - 3) ได้รับการรับรองมาตรฐาน Organic Herbs โดย IFOAM และ มาตรฐาน GMP ในด้านกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นการรับรองมาตรฐานว่าผลิตภัณฑ์จะมีความสม่ำเสมอในทุกๆ batch การผลิต
  - 4) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของอภัยภูเบศร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ภายใต้แนวคิด 3Ws: We care-Well Beauty-Well being คือ ยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สมุนไพรดูแลสุขภาพ และอาหารเสริมและเครื่องสำอางสมุนไพร
  - 5) แนวทางการดำเนินงานภายใต้ “อภัยภูเบศร 4.0” คือการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนตั้งแต่ต้นน้ำ (วัตถุดิบ) ไปจนถึงปลายน้ำ (ผลิตภัณฑ์/ลูกค้า) เพื่อสร้าง Happy Thai People (เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรไทยแบบอินทรีย์) Happy Consumers (ลูกค้าที่พึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์และมีสุขภาพดี) และประหยัดค่าใช้จ่ายด้านยาแผนปัจจุบันจำนวน 7,000 ล้านบาท (เป้าหมายในปี 2570)
  - 6) โอกาสของเครื่องสำอางสมุนไพรในตลาดทั้งในและต่างประเทศนั้น ยังมีโอกาสเติบโตอีกมาก แต่ควรมีการพัฒนาในเรื่องการควบคุมวัตถุดิบ (อาทิการทำ Contract Farming เกษตรอินทรีย์) การวิจัยพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการพัฒนาารูปแบบและ Packaging ผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ทำให้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของบริษัท/หน่วยงานได้รับการยอมรับ
  - 1) การได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งในระดับโรงงานและผลิตภัณฑ์ (เช่น ผลการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์)
  - 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยการค้นคว้า วิจัยและพัฒนา
  - 3) การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบในการผลิตให้มีความคงที่เพื่อให้การออกฤทธิ์เท่ากันในทุก Batch ของวัตถุดิบ โดยสามารถทำได้โดยการ ทำเกษตรอินทรีย์ ผ่านการทำ Contract Farming เป็นต้น
4. นโยบายรัฐบาลไทยต่อการส่งเสริมสมุนไพรไทย
  - 1) จุดหมายของรัฐบาลด้านสมุนไพรไทย (โดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศเมื่อวันที่ 6 พ.ค. 2559)

- ให้มีกฎหมายสำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย
  - ให้มีสมุนไพรในสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ของประชาชน
  - ให้มีเมืองสมุนไพร สวนสมุนไพร แพทย์แผนไทย ควบคู่กับแพทย์แผนปัจจุบัน
  - ให้ประเทศไทยเป็นแหล่งสมุนไพรของภูมิภาคและของโลก
- 2) นโยบายสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาสมุนไพรไทยของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข คนปัจจุบัน (ศ.คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร)
- เน้นการวิจัยพัฒนา เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรไทย ให้มีคุณภาพครบวงจร และเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจไทย
  - เร่งรัดการพัฒนาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพให้ได้มาตรฐาน เน้นการบูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ปี 2560-2564 ภายใต้ 4 ยุทธศาสตร์สำคัญคือ
- ยุทธศาสตร์ที่ 1: ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
  - ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาอุตสาหกรรมและการตลาดสมุนไพรไทยสู่สากล
  - ยุทธศาสตร์ที่ 3: ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและการสร้างเสริมสุขภาพ
  - ยุทธศาสตร์ที่ 4: สร้างความเข้มแข็งของการบริหารนโยบายของรัฐเพื่อการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน
5. ข้อจำกัดในการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทยและการพัฒนาเครื่องสำอางสมุนไพรของไทย
- 1) คุณภาพวัตถุดิบ (สมุนไพร) ส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป –คุณภาพผลิตภัณฑ์และมาตรฐานการผลิต ส่งผลต่อการยอมรับในระดับสากล
  - 2) หน่วยตรวจและการพัฒนาวิธีการตรวจวิเคราะห์และทดสอบทางห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ
  - 3) การวิจัยและการพัฒนาสมุนไพรเพื่อใช้ในการผลิตเครื่องสำอางให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นยังมีน้อย
  - 4) ขาดการทำการตลาด การจำหน่ายของผลิตภัณฑ์สุขภาพในตลาดอาเซียนและสากล –การส่งเสริมตรา/สัญลักษณ์ความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์และความเป็นไทย
6. FDA Thai Herb ความสำคัญและโอกาสของผู้ประกอบการไทย
- 1) FDA Thai Herb อยู่ภายใต้โครงการพัฒนายกระดับแบรนด์เครื่องสำอางผสมสมุนไพรไทย ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
  - 2) วัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความมั่นใจในเครื่องสำอางผสมสมุนไพรไทยที่แสดงตราสัญลักษณ์ FDA THAI HERB

3) เกณฑ์การขอรับตราสัญลักษณ์ FDA Thai Herb มีดังนี้

- i. ผู้ประกอบการผลิตเครื่องสำอางต้องผ่านการจดทะเบียนรายละเอียดต่อ ออย. หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีคุณภาพมาตรฐานตามกฎหมายกำหนด
- ii. สถานที่ผลิตเครื่องสำอางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต หรือตามที่ ออย.กำหนด
- iii. ต้องเป็นเครื่องสำอางที่มีวัตถุดิบสมุนไพรที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของปริมาณสมุนไพรที่ใช้ทั้งหมดในสูตรตำรับ
- iv. ผู้ประกอบการไม่เคยถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2535/2558 ภายในระยะเวลา 2 ปี ก่อนวันที่ยื่นคำขอ

7. ความร่วมมือของไทยกับ Cosmetic Valley ประเทศฝรั่งเศส

- 1) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) หรือ TCELS ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ Cometics Valley ประเทศฝรั่งเศส โดยมีตกลงที่จะแลกเปลี่ยน พัฒนาและขยายผลความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางและการผลิตน้ำหอมของทั้งสองประเทศ
- 2) ปัจจุบัน Cosmetic Valley กำลังประสานงานกับ Incubator Center เพื่อให้บริษัทไทยที่ผ่านการคัดเลือกส่งบุคลากรไปฝึกอบรมในบริษัทเครื่องสำอางที่อยู่ใน Cosmetic Valley
- 3) TCELS ได้ทำความร่วมมือกับ Episkin จะจัดทีมพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาห้องปฏิบัติการไทยในการรองรับการทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดจากธรรมชาติที่มีต่อเซลล์และเนื้อเยื่อให้ได้ OECD GLP จำนวนหนึ่งแห่ง โดยปัจจุบัน TCELS ได้ร่วมมือกับ ม.แม่ฟ้าหลวง ในการพัฒนาห้องปฏิบัติการดังกล่าว

8. ข้อเสนอแนะอื่นๆสำหรับผู้ประกอบการเครื่องสำอางไทยในการบุกตลาดต่างประเทศ

- 1) Excellent product quality based on high quality ingredients and standardized, as well as reasonable price
- 2) Product differentiation and positioning as high quality-traditionally manufactured products linked to health, beauty and wellness
- 3) Participating to international fairs
- 4) A Thai SPA located abroad is a promising marketing channel
- 5) Information provision, promotion and targeted communication strategies are also crucial (products characteristics, specific properties, instruction to use etc.)

- 6) Healthy business relationships
- 7) A consortium of Thai producers, with the support of Thai government, should invest in a specialized marketing research and business

เสริมทัพอุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทย ด้วยเทคโนโลยีนาโนเวชสำอาง

(Nano-cosmeceutical laboratory for cosmetic industry)

สรุปเนื้อหา: การนำนาโนเทคโนโลยีเข้ามาเสริมทัพและช่วยยกระดับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไทย ด้วยการทำให้สารสกัดสมุนไพรออกฤทธิ์นานขึ้น และค่อย ๆ ปลดปล่อยสารสำคัญ ลดการไม่เข้ากับของสารองค์ประกอบ และเพิ่มความคงตัวของสารสำคัญ เพิ่มการซึมซับ ด้วยการย่อขนาดและห่อหุ้มสารสกัดสมุนไพร ในรูปของ

1. นาโนพาร์ติเคิล (Nanoparticles)
2. นาโนลิโปโซม (Nanoliposomes)
3. นาโนอิมัลชัน (Nanoemulsion)
4. นีโอโซม (Niosome)
5. นาโนสตรักเจอร์ลิพิดแค-ริเออร์ (NLC)
6. นาโนลิควิดนาโนพาร์ติเคิล (SLN)

ห้องปฏิบัติการนาโนเวชสำอาง ได้วิจัยและพัฒนาสารสกัดสมุนไพร ตัวอย่างดังนี้

1. ครีมบำรุงผิวผสมอนุภาคนาโนสารสกัดมะขามป้อมและเจลล้างหน้าผสมอนุภาคนาโนสารสกัดมะขามป้อม
2. เซรั่มบำรุงผิวอนุภาคนาโนกาวไหม ครีมและเซรั่มอนุภาคนาโนกาวไหม
3. การพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์โลชั่นน้ำมันรำข้าวนาโนพาร์ติเคิล

ยกระดับและเพิ่มมูลค่าสมุนไพรรักษาโรคด้วยเทคโนโลยีการกักเก็บและระบบนำส่ง

สรุปเนื้อหา: ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้นำเทคโนโลยีการกักเก็บและระบบนำส่ง มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาสูตรตำรับ และต้นแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับสมุนไพรรักษาโรค โดยพัฒนาทางด้าน

1. พัฒนาการตรวจสอบและวิเคราะห์ปริมาณสารออกฤทธิ์ ที่มีในสารสกัดสมุนไพรรักษาโรค เพื่อทำเป็นข้อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานเบื้องต้น (Specification) ในการประเมินวัตถุดิบ
2. พัฒนาเทคโนโลยีการเตรียมตำรับอิมัลชัน, ครีม, เซรั่ม, แผ่นแปะ ที่มีอนุภาคนาโนเป็นองค์ประกอบที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการนำส่งสารสำคัญทางผิวหนัง
3. พัฒนาเทคโนโลยีการกักเก็บสารสกัดสมุนไพรรักษาโรคในอนุภาคนาโน ที่สามารถควบคุมการกักเก็บและปลดปล่อยสารสำคัญ

ตัวอย่างงานวิจัย

1. การพัฒนาอนุภาคนาโนไขมันเพื่อการกักเก็บน้ำมันโพล
2. การพัฒนาอนุภาคนาโนไขมันเพื่อการกักเก็บสารสกัดขมิ้น